

Beslut

**efter planerad kvalitetsgranskning vid
Spandelstorpskolan F-6 i Karlskrona kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Spandelstorpskolan F-6 avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av huvudmannen. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Spandelstorpskolan F-6 i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla arbetet med att analysera såväl skolenhetens kunskapsresultat som hur värdegrundsuppdraget genomsyrar undervisningen i relation till undervisningens kvalitet och lärares förutsättningar. Utifrån analysen behöver rektorn även genomföra nödvändiga utvecklingsåtgärder för att bäst möta de behov som finns på skolan.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn och lärarna behöver tillsammans utveckla undervisningen så att den även stimulerar och utmanar elever som har nått långt i sin kunskapsutveckling.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar.

- Rektorn behöver utveckla arbetet med att följa upp och analysera eventuella avvikelser i omdömen och betyg för att vid behov kunna finna väl underbyggda förklaringar.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **14 april 2025** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se eller per post till: Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr SI 2024:4791) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsa samt inkommen dokumentation.

Rektorns uppföljning och analys

Rektorn följer kontinuerligt upp och analyserar till viss del skolans resultat, men den efterföljande analysen saknar helhetsperspektiv och har svag koppling till skolans utvecklingsområden. Rektorn får underlag för analys av kunskapsresultaten och hur värdegrundsarbetet genomsyrar undervisningen genom bland annat olika möten med elevhälsan och ledningsgruppen, klasskonferenser, samtal med elever samt genom dokumentation och återkoppling från arbetslagsmöten och trygghetsteamet. Hen tar även del av betygsstatistik i olika ämnen, resultat på nationella prov samt av elevers och lärares svar på skolans och Skolinspektionens enkäter. Rektorn har tillsammans med lärarna identifierat att måluppfyllelsen på skolan är god men att andelen höga betyg är lägre än vad den borde vara sett till förutsättningar. Rektorns uppföljning synliggör även att undervisningen i matematik är läromedelsbunden bortsett från några få undantag. Härutöver synliggör rektorns uppföljning och analys av värdegrundsarbetet att eleverna trivs på skolan och att metoden de använder kopplat till hälsa och självkänsla ger effekt liksom skolans fokus på elevers ansvarstagande. För att förbättra kunskapsresultaten har rektorn, på lärares initiativ, planerat för en

kompetensutvecklingsinsats kopplat till betyg och bedömning utifrån en av Skolverkets moduler samt uppmanat till diskussioner i arbetslagen. Rektorn tar vidare beslut om fördelning av resurser efter en diskussion i elevhälsan vilken utgår från lärares inventering av elevers behov på individ- och gruppnivå. Rektorn ställer dock i begränsad omfattning kunskapsresultaten i relation till undervisningens genomförande och lärares förutsättningar. Exempelvis sker få systematiska och riktade lektionsobservationer för att synliggöra generella styrkor och utmaningar i undervisningen som skulle kunna ligga till grund för en analys av resultaten. Visserligen gör elevhälsan observationer i klassrummen, men dessa är inte riktade mot specifika utvecklingsområden som framkommit i tidigare analyser av kvaliteten i undervisningen. Inte heller ligger resultat kopplat till exempelvis lärartäthet till grund för en analys av kunskapsresultaten trots att andelen lärare per elev är lägre än i riket. Vidare är skolans identifierade utvecklingsområden, trygghet, studiero och eget ansvar inte grundade i någon analys. I stället är dessa skapade utifrån kommunens övergripande mål samt utifrån vad rektorn och lärarna i diskussioner kommit fram till är skolans styrkor.

Rektorns ledning och organisation

Rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet utifrån ett fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag och följer till viss del upp att det sker ett kollegialt lärande som ger avtryck i undervisningen. Rektorn skapar exempelvis goda förutsättningar för lärare att samverka både inom arbetslagen och mellan stadierna. Tid finns avsatt till planering och lärande i arbetslagen, på stormöten och studiedagar samt med närmsta kollegan vid parallellplanering. Skolan har även tydliga rutiner och förhållningssätt exempelvis kring bemötande, elevers ansvarstagande, skolans hantering av eventuella kränkningar, arbetet kring elevers hälsa och välbefinnande samt kring obehörigas introduktion. Vidare leder och organiserar rektorn till viss del ett kollegialt lärande, även om detta främst sker på lärarnas eget initiativ. På stormöten och på pedagogiska arbetslag arbetar till exempel lärarna gemensamt med olika dilemman. Rektorn försäkrar sig dock i begränsad omfattning om att det kollegiala lärandet ger avtryck i undervisningen. Visserligen får rektorn viss insyn i undervisningen genom de spontana klassrumsbesök hen gör, samtal med lärare och elever, enkätsvar samt information från specialpedagogerna, men varken rektorn eller specialpedagogerna gör några systematiska och riktade klassrumsobservationer kopplade till det kollegiala lärandet för att försäkra sig om att detta ger avtryck i klassrummen.

Rektorns ledning av skolans jämställdhetsarbete

Granskningen visar att rektorns ledning och styrning av ett systematiskt jämställdhetsarbete är svag. Visserligen följer rektorn upp kunskaps- och trygghetsresultat utifrån parametrarna pojkar och flickor, men resultaten ligger inte till grund för en analys på skolan av eventuella skillnader i bemötande och bedömning kopplat till kön, trots att man återkommande hanterat konflikter mellan pojkar och flickor samt sett att pojkar är mer förekommande vid kränkingsanmälningar. Det förs få diskussioner på skolan kring jämställdhet, och elevhälsan är inte i dagsläget involverad i något jämställdhetsarbete mer än sådant som är riktat mot två specifika klasser. Det eventuella jämställdhetsarbete som sker på lektionerna är i stället i förekommande fall initierat av lärarna själva.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla arbetet med att analysera såväl skolenhetens kunskapsresultat som hur värdegrundsuppdraget genomsyrar undervisningen i relation till undervisningens kvalitet och lärares förutsättningar. Utifrån analysen behöver rektorn även genomföra nödvändiga utvecklingsåtgärder för att bäst möta de behov som finns på skolan.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att resultaten i begränsad omfattning ställs i relation till undervisningens genomförande och lärares förutsättningar och att skolenhetens utvecklingsområden har svag koppling till en analys av skolans utvecklingsbehov.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn tillsammans med lärarna utvecklar former för att, utifrån ett helhetsperspektiv, följa upp och analysera skolans resultat i relation till undervisningens kvalitet samt de förutsättningar som getts lärarna på skolenheten. En del i detta arbete är att se till att analysen grundar sig på en bred uppföljning av olika resultatmått så som samtliga ämnen och grupper av elever, exempelvis flickor/pojkar, utlandsfödda och vårdnadshavares utbildningsbakgrund. En annan del i arbetet är att rektorn utvecklar former och metoder för att följa upp undervisningens genomförande. Detta kan exempelvis ske genom att rektorn gör strukturerade lektionsobservationer eller genom att lärarna för strukturerade samtal tillsammans med rektorn då de beskriver undervisningen utifrån planering och utfall. Med utfall menas här de

kunskapsresultat som uppnås och hur övriga läroplansmål uppfylls. Genom att skapa sig en bättre nulägesbild av verksamheten, kan rektorn också tydligare leda och styra utvecklingen av undervisningen på skolan. Slutsatserna av analysarbetet kan användas vid planering av utvecklingsinsatser vilket leder till att rektorn skapar förutsättningar för ett lärande i kollegiet som ger avtryck i undervisningen. Därigenom kan även förutsättningarna öka för att undervisningen stimulerar och utmanar alla elever, oavsett kön, att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektor, lärare, elevhälsa och elever samt observationer och inkommen dokumentation.

Målfokus, variation och aktivt lärarstöd

Undervisningen är överlag varierad och balanserad, och lärarna arbetar aktivt arbetar med att stödja eleverna i att komma i gång på lektionerna och upprätthålla sitt engagemang. Undervisningen växlar mellan olika typer av uppgifter och aktiviteter med hänsyn tagen till den tid för lektionen som är avsatt. Till exempel finns ofta en växling mellan arbete i helklass, individuellt och i par och eleverna får läsa högt, läsa tyst, ha frågesporter, se filmsekvenser, ha diskussioner och skapa eget material och arbeta med uppgifter i läroböckerna. Lärarna ger vidare eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis arbeta med bildstöd och färgkodning samt att vid enskilt arbete gå runt i klassrummet och ge elever som räcker upp handen individuell hjälp och vägledning genom att läsa instruktioner, ställa

motfrågor och ge ledtrådar. Det finns även ett medvetet arbete på flera lektioner med kamratstöd i form av att eleverna har utsedda klasskamrater som de ska ta hjälp av innan de ber läraren om hjälp.

Undervisningen är vidare i viss mån strukturerad och målfokuserad. Lektionerna har ofta en tydlig inledning då lärarna muntligt går igenom upplägg för lektionen och vad eleverna ska göra. På tavlan finns dagens agenda uppskriven. Det finns även ibland ett tydligt sammanhang mellan uppgifterna, men det saknas ofta en tydlig koppling till ett uttalat syfte med lektionen. Syftet synliggörs i förekommande fall främst i början av ett arbetsområde men inte kontinuerligt i undervisningen så att det blir tydligt för eleverna hur de olika uppgifterna hänger ihop med varandra och varför de ska arbeta med dem. Vidare har lärarna i begränsad omfattning tydliga avslutningar på lektionerna för att knyta ihop lektionen, sammanfatta vad eleverna gjort och koppla aktiviteterna till lärandemålen. Ofta avslutas lektionen enbart med att lärarna informerar om att eleverna ska lägga undan sina uppgifter och gå på rast eller att de ska ta en rörelsepaus.

Elevers delaktighet i undervisningen och i sitt eget lärande

Undervisningen innehåller till viss del övningar och frågor som bidrar till att eleverna får möjlighet att reflektera och utarbeta strategier för sitt eget lärande. Lärare ser exempelvis till att elever får möjlighet att svara på frågor utan givet svar samt reflektera över öppna frågor. Eleverna tränas även i viss mån i att ta eget ansvar för sitt lärande i samtal i samband med utvecklingssamtalen. Ansvar är dock främst kopplat till hur eleverna bidrar till studiero på lektionerna och i mindre omfattning till hur eleverna reflekterar kring hur de lär sig bäst och sätter sitt lärande i relation till uppsatta mål.

Granskningen visar vidare att undervisningen i begränsad omfattning innehåller varierade metoder för att regelbundet planera och utvärdera undervisningen tillsammans med eleverna. Lärarna lyssnar visserligen in elevernas synpunkter under lektionerna, men eleverna får inte möjlighet att med systematik påverka det kommande arbetet och utvärderingar görs inte regelbundet utan främst i slutet av terminen eller efter ett område. Enligt rektorn har lärarna även svårt att motivera eleverna till ökad delaktighet.

Stimulans och anpassningar utifrån elevers behov och förutsättningar

I undervisningen förekommer flera inslag som stärker elevernas självförtroende och motivation att lära, men lärarna förmedlar i begränsad omfattning höga förväntningar på alla elever. Lärarna uppmuntrar eleverna

att göra sitt bästa, ger positiv feedback, varvar rutinmässiga uppgifter med frågesporter och de använder humor och röstläge som metoder för att stärka elevernas motivation. Lärarna förmedlar dock i begränsad omfattning höga förväntningar på samtliga elevers kunskapsutveckling. Undervisningens innehåll och arbetsmoment utmanar exempelvis inte alla elever, och lärare ger elever enkla uppgifter snarare än sådana som möter dem på den kunskapsnivå som de befinner sig på, i syfte att stärka deras självförtroende. Det finns även en osäkerhet i lärarkåren, enligt rektorn, att ha fokus på högpresterande elever, och eleverna förväntas till exempel inte vilja utöva inflytande över lektionerna.

Undervisningen är ofta lika för alla elever och är anpassad efter en medelnivå. Lärarna lägger till exempel mycket tid på att samverka med elevhälsan och ge stöd till elever som riskerar att inte nå E. En stor del av lektionstiden läggs även på gemensamma uppgifter som genomgångar, högläsning och repetition, vilket av flera elever upplevs som för lätt. Alla elever, även de som kommit längre i sin kunskapsutveckling, måste först lösa uppgifterna på grundnivån innan de får gå vidare till mer utmanande uppgifter som kan innebära att de arbetar självständigt med extrauppgifter eller med en svårare lärobok.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn och lärarna behöver tillsammans utveckla undervisningen så att den även stimulerar och utmanar elever som har nått långt i sin kunskapsutveckling.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att lärarna visserligen gör flera anpassningar i undervisningen men att dessa endast i begränsad omfattning riktar till de elever som kommit långt i sin kunskapsutveckling. Bristen på stimulans i undervisningen riskerar att få som effekt att dessa elever inte får möjlighet att nå sin fulla potential och dessutom att de tappar intresset för skolarbetet. Det finns också en risk för att understimulerade elever hittar på aktiviteter som stör andra elever i klassrummet.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn skapar tillfällen för lärare att föra samtal och arbeta gemensamt kring hur de kan utforma undervisningen och enskilda uppgifter så att även elever som kommit längre i sin kunskapsutveckling kan utmanas. En utmanande undervisning innebär att läraren kognitivt utmanar eleverna med uppgifter och

aktiviteter som utvecklar och utmanar deras tänkande, vilket i sin tur även främjar och stärker elevernas motivation och engagemang i undervisningen. Genom att till exempel signalera höga förväntningar på alla elever genom att ge eleverna tankemässigt utvecklande uppgifter, visar lärarna att de tror att eleverna kan nå bortom den förväntan eleven kanske från början har på sitt eget lärande. Konkret kan en utmanande undervisning även handla om att lärarna erbjuder eleverna uppgifter som kan lösas på olika nivåer, och att de eventuella extra uppgifter som erbjuds elever som snabbt blir klara, är av fördjupande karaktär, snarare än upprepande. Det räcker dock inte att enbart erbjuda utmanande uppgifter utan lärarna behöver även ge eleverna ett aktivt och tydligt stöd i att ta sig an dem. Förslagsvis kan arbetet inledas med en inventering av vilka former för flexibel och utmanande undervisning och uppgifter som lärare redan arbetar med. Utifrån en sådan inventering kan lärare sedan gemensamt diskutera hur undervisningen kan bli mer differentierad och utmanande inom ramen för de metoder och arbetssätt som redan används på skolan. För inspiration i arbetet hänvisas till Skolinspektionens rapport om stimulerande undervisning för elever som ligger långt fram i sin kunskapsutveckling.¹

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektor, lärare, elevhälsa och elever samt observationer och inkommen dokumentation.

¹ Skolinspektionen (2022). Stimulerande undervisning för elever som ligger långt fram i sin kunskapsutveckling. Tematisk kvalitetsgranskning, Stockholm: Skolinspektionen.

Arbetet för trygghet

Granskningen visar att personalen, under ledning av rektorn, arbetar medvetet med att skapa trygghet på skolan. Det främjande trygghetsarbetet på skolan omfattar aktiviteter och insatser utifrån ett årshjul på olika nivåer. Till exempel arbetar trygghetsteamet utifrån två olika program i olika årskurser för att främja dels elevers prestationer och välmående, dels elevers psykiska hälsa. Det finns även en fadderverksamhet på skolan över stadiegränserna för att främja tryggheten bland eleverna. Lärarna använder härutöver ett program för att motverka mobbing och det finns en lättläst version av kränkingsplanen som eleverna får ta del av. Det finns vidare ett gemensamt förhållningssätt på skolan kring arbetet med att skapa trygghet. Inställningen är att alla elever är allas elever och samtliga lärare arbetar medvetet i klassrummen med fokusområdet eget ansvar vilket innefattar samtal om att visa respekt för varandra. Det förebyggande och åtgärdande arbetet utgår från en uppföljning och analys av tryggheten på skolan. Uppföljning och analys görs i trygghetsteamet under ledning av biträdande rektor på uppdrag av rektorn. Teamet kartlägger upplevelsen av trygghet genom enkäter, djupintervjuer och trygghetskartor. Även sociogram har genomförts. Upplevelsen av trygghet är även en punkt på elevråd och klassråd. Utifrån uppföljningen och analysen sätts förebyggande och åtgärdande insatser in. Rastvakter styrs exempelvis till områden där det förekommer många konflikter, rastaktiviteter har införts och ett staket har satts upp runt skolgården på grund av att elever tagit upp att obehöriga har befunnit sig på skolans område och att det förekommit buskörning med mopeder.

Arbetet för studiero och lugn miljö

På skolan finns ett samlat arbete på skolan med att skapa studiero, i vilket eleverna till viss del deltar. Det finns exempelvis gemensamma strategier och en samsyn kring hur en lugn klassrumsmiljö ska främjas och studieron diskuteras till exempel på arbetslagen, elevhälsomötena och på klass- och elevråd. Det gemensamma förhållningssättet utgår ifrån att lärarna ofta har ett tydligt ledarskap i klassrummen med fokus på studiero. Genom en tydlig struktur på lektionerna med bildstöd, bestämda placeringar och hjälpmedel som hörselkåpor, skärmar och digitala tidhjälpmedel främjar lärarna en lugn miljö. Lärarna har vidare olika metoder för att påkalla uppmärksamhet och återställa ordningen i klassrummet om ljudnivån ökar som att ringa i en klocka, räcka upp handen eller harkla sig. För göra eleverna delaktiga i arbetet med att främja studiero bjuds de in till samtal om det egna ansvaret kopplat till studieron. Det förs även samtal på lektionerna och med föräldrar på föräldramöten om vad studiero innebär i syfte att skapa ett gemensamt förhållningssätt kring innebörden av begreppet. På skolan

anordnas vidare regelbundet vänskapsveckor med eleverna då skolans ordningsregler tas fram och konsekvenser diskuteras även om eleverna inte känner till eller upplever sig vara delaktiga i ordningsreglerna.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom området men vill påtala vikten av att involvera eleverna i arbetet kring ordningsreglerna så de blir medvetna om sin delaktighet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektor, lärare och elevhälsa samt inkommen dokumentation.

Rektorns analys av omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn visserligen följer upp eventuella avvikelser i lärares betyg, men att rektorn i begränsad omfattning följer upp omdömen eller gör en självständig analys av de avvikelser kopplat till betyg och omdömen som identifierats. Exempel på avvikelser som rektorns uppföljning har synliggjort är att det finns skillnader mellan Spandelstorpskolan och kommunens skolor kopplat till andelen elever i engelska som får F alternativt A. Elever på Spandelstorpskolan har oftare betygen däremellan jämfört med elever på kommunens övriga skolor. Det framgår även att lärare i praktisk-estetiska ämnen på Spandelstorpskolan oftare sätter högre betyg på eleverna än lärare i andra ämnen på skolan och att resultat på nationella proven i engelska avviker uppåt jämfört med betygen eleverna får. När rektorn noterar avvikelser för hen samtal med kollegiet och vid behov berörda lärare kring bedömningarna. Ett par sådana

samtal har genomförts under det senaste läsåret. Vid dessa samtal har rektorn fått in förklaringar att det råder olika förhållningssätt till bedömning och betygsättning mellan skolans lärare och kommunens, att det är lättare att få högre betyg i praktisk-estetiska ämnen då dessa ämnen inte har ett lika omfattande innehåll som teoretiska ämnen samt att lärare på skolan gör en strängare bedömning vid betygsättning än den som görs på de nationella proven. Rektorn gör däremot inte en självständig analys utan godtar lärarnas förklaringar utan att försäkra sig om att det inte finns andra alternativa förklaringar till avvikelserna.

Kvalitetssäkring av bedömningar, omdömen och betyg

Rektorn ger lärarna goda förutsättningar att samverka kring bedömningsfrågor och ser till att de använder olika metoder för att kvalitetssäkra sina bedömningar. Rektorn organiserar verksamheten så att lärarna regelbundet har möjlighet att diskutera frågor som rör bedömning, tolkning av styrdokument och elevprestationer. Lärarna har inplanerat mötestid för att arbeta med bedömningsfrågor, där lärarna exempelvis jämför olika elevers uppgifter. En del av de gemensamma mötena har även ägnats åt kollegial kompetensutveckling som syftar till att främja likvärdiga bedömningar då lärarna tagit del av Skolverkets material om bedömning och betygsättning samt tittat på Skolverkets filmer på temat bedömning. Hösten 2024 kommer lärarna härutöver ta del av Skolverkets modul kring betyg och bedömning. Det framgår vidare att en stor del av arbetet med att främja likvärdiga bedömningar grundar sig i att merparten av lärarna arbetar gemensamt, inom årskursen, stadiet eller ämnet, med planering av undervisningen och diskussioner kring konkreta bedömningssituationer. Vidare används Skolverkets bedömningsstöd, olika kartläggningsmaterial och gamla nationella prov för att säkerställa likvärdig bedömning. Rektorn möjliggör även för lärarna som undervisar i årskurs 4-6 att samrätta de nationella proven i årkurs 6.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla arbetet med att följa upp och analysera eventuella avvikelser i omdömen och betyg för att vid behov kunna finna väl underbyggda förklaringar.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att rektorn i begränsad utsträckning följer upp eventuella avvikelser i omdömen eller självständigt analyserar avvikelser i såväl lärares omdömen som betyg för att finna tydliga förklaringar till dessa.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn utvecklar arbetet med att följa upp och analysera eventuella avvikelser i omdömen och betyg utifrån olika parametrar i syfte att främja en likvärdig bedömning och betygsättning. I arbetet kan rektorn använda sig av betygsstatistik gällande till exempel ämnen, klasser, elevgrupper och kön, men arbetet behöver också innefatta omdömen i de årskurser där betyg inte sätts. Om avvikelser identifieras behöver rektorn sedan analysera dessa för att hitta relevanta förklaringar till dem. I arbetet behöver rektorn, genom bland annat diskussioner med lärare, ta reda på om lärarna till exempel har olika tolkningar av styrdokumentet, om det finns skillnader i undervisningskvalitet, om lärarna bedömt och vägt samman elevprestationer på olika sätt och om lärarna särskilt har beaktat de nationella proven. Skolinspektionen vill påpeka att arbetet med att utveckla lärares bedömningskompetens behöver organiseras utifrån de behov som olika lärare har.

På Skolinspektionens vägnar

X Therese Nilsson

Beslutsfattare
Signerat av: Therese Nilsson

X Cecilia Halldén

Föredragande
Signerat av: Cecilia Halldén

I handläggningen av ärendet har även utredare Måns Holmstedt, Elin Andersson och Anna Sundman Marknäs medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- sex lektionsobservationer
- två gruppintervjuer med elever
- två gruppintervjuer med lärare
- en gruppintervju med skolans elevhälsa
- en intervju med rektor.
- dokumentstudier, dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan dels den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter.

Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 3 och 4 september 2024. Besöket genomfördes av Cecilia Halldén, Måns Holmstedt och Elin Andersson

Spandelstorpskolan är en F-6 skola i Karlskrona kommun. Hösten 2024 går skolan går 267 elever i åk 1-6, fördelade på 12 klasser. Skolan leds av en rektor som till sin hjälp har två biträdande rektorer. Skolledningen är densamma som för Kättismåla skola.